

РЕШЕНИЕ

13.11.2023

Түбән Көчек авылы

КАРАР

№ 35-2

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының «Көчек авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә территориаль ижтимагый үзидарә турында нигезләмәне раслау хақында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының «Көчек авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Көчек авыл җирлеге Советы к а р а р ч ы г а р д ы:

1. Әгерҗе муниципаль берәмлегенң «Көчек авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә территориаль ижтимагый үзидарә турында нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Көчек авыл җирлегенң мәгълүмат стендында халыкка житкерергә, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтында (<https://www.agryz.tatarstan.ru>) урнаштырырга һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>).

3. Әлеге карар басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе урынбасары
Авыл җирлеге башлыгы урынбассары

Баһаутдинов Р.Х

**Әгерже муниципаль берәмлегенің «Көчек авыл жирлеге»
муниципаль берәмлегендә территорияль ижтимагый үзидарә турында нигезләмә
(алга таба - Нигезләмә)**

I бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Өлеге Нигезләмә "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль берәмлеге Көчек авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнган.

Территорияль ижтимагый үзидарә Көчек авыл жирлеге халкының жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда турыдан-туры катнашуының рәвешә булып тора.

1 статья. Территорияль ижтимагый үзидарә төшенчәсе

1.1. Территорияль ижтимагый үзидарә дип гражданның яшәү урыны буенча Көчек авыл жирлеге территориясенә бер өлешендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үз инициативаларын гамәлгә ашыру өчен мөстәкыйль һәм үз жаваплылыгы астында үз-үзләрен оештыру аңлатыла.

1.2. Территорияль ижтимагый үзидарә турыдан-туры халык тарафыннан гражданныр жыеннары һәм конференцияләре (делегатлар жыеннары) үткәрү, территорияль ижтимагый үзидарә органнары булдыру юлы белән башкарыла.

2 статья. Территорияль ижтимагый үзидарәнен хокукый нигезләре

2.1. Көчек авыл жирлеге территориясендә территорияль ижтимагый үзидарә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы законнарына, Көчек авыл жирлеге Уставына, Көчек авыл жирлеге Советының норматив хокукый актларына һәм әлеге Нигезләмәгә ярашлы рәвештә гамәлгә ашырыла.

2.2. Территорияль ижтимагый үзидарә органнарының законлы хокукларын һәм мәнфәгатләрен яклау гамәлдәге законнарга ярашлы рәвештә суд тарафыннан тәмин ителә.

2.3. Көчек авыл жирлеге жирле үзидарә органнары территорияль ижтимагый үзидарә эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле хокукый шартлар, кирәкле материаллар һәм документлар белән танышу мөмкинлеген тәмин итә, үзара килешү буенча аларга территориянен социаль-икътисади үсешен гамәлгә ашыру буенча үз вәкаләтләренә бер өлешен бирә, шулай ук финанс һәм башка ярдәм күрсәтә ала.

Территорияль ижтимагый үзидарәнен Көчек авыл жирлеге жирле үзидарә органнары белән мөнәсәбәтләре килешү нигезендә төзелә.

Статья 3. Территориаль ижтимагый үзидарэнең төп принциплары

Көчек авыл жирлеге территориясендә территориаль ижтимагый үзидарә түбәндәге принципларга нигезләнә:

3.1. Законлылык;

3.2. Көчек авыл жирлеге халкының территориаль ижтимагый үзидарә оештыруга һәм гамәлгә ашыруга хокуклары гарантияләре;

3.3. жылышылар, гражданнар конференцияләре (делегатлар жылышы), сораптырулар һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итүдә катнашунуң башка формалары аша халыкның ирекле ихтиярын белдерү;

3.4. территориаль ижтимагый үзидарэнең административ һәм контроль-ревизия органнарының сайлап сайлануы, аларның халкына хисап бирү һәм контрольдә тоту;

3.5. үз вәкаләтләре чикләрендә территориаль ижтимагый үзидарэнең мөстәкыйльлеге;

3.6. территориаль ижтимагый үзидарә органнарының Көчек авыл жирлеге жирле үзидарә органнары белән уртақ бурычларны һәм функцияләргә гамәлгә ашыруда үзара хезмәттәшлеге;

3.7. территориаль ижтимагый үзидарә формаларының күптөрлелеге һәм аларны халык тарафыннан мөстәкыйль билгеләү;

3.8. жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча инициативалар тәкъдим итүдә, аларның мәнфәгатьләренә кагылышлы карарлар кабул итүдә һәм эшләүдә халыкның киң катнашуы;

3.9. Көчек авыл жирлеге халкының һәм мәнфәгатьләренә берләшмәсе;

3.10. ачыклык һәм жәмәгатьчелек фикерен исәпкә алу;

3.11. кабул ителгән карарлар өчен жаваплылык.

Статья 4. Көчек авыл жирлегендә территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территорияләр

Көчек авыл жирлегендә территориаль ижтимагый үзидарә түбәндәге гражданнар яшәгән территорияләр чикләрендә башкарыла ала:

4.1. күпфатирлы торақ йортның подъезды;

4.2. күп фатирлы торақ йорт;

4.3. торақ йортлар Төркеме;

4.4. торақ микрорайон;

4.5. торақ пункт булмаган авыл торақ пункты;

4.6. гражданнарның башка яшәү территорияләре.

Статья 5. Гражданнарның территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыру хокукы

Территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыруда 16 яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүче гражданнар катнаша ала.

16 яшькә житкән һәр граждан үзе яшәгән территориядә территориаль ижтимагый үзидарә оештыруда инициатор булырга һәм катнашырга, гражданнар жыеннарында, конференцияләрендә (делегатлар жыеннарында) катнашырга, территориаль ижтимагый үзидарә органнарына сайларга һәм сайланьрга хокуклы.

Халык территориаль ижтимагый үзидарэне турыдан-туры да, үз вәкилләре аша да гамәлгә ашыруга, аларның эшчәнлегенә турында тулы һәм ышанычлы мәғлүмат алуға тигез хокуклы.

Көчөк авыл жирлегенәң жирле үзидарә органнары, әгәр бу эшчәнлек гамәлдәгә закон таләпләренә каршы килмәсә, территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыруга комачаулый алмый.

Территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыруда халыкның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау гамәлдәгә законнарда билгеләнгән тәртиптә тәэмин ителә.

II бүлек. ТЕРРИТОРИАЛЬ ИЖТИМАГЫЙ ҮЗИДАРӘ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ

Статья 6. Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру инициативасы

6.1. Территориаль ижтимагый үзидарә Көчөк авыл жирлегенә территориясендә яшәүче гражданның инициативасы буенча оештырыла, анда территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырылырга тиеш.

6.2. Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру максатыннан тиешле территориядә яшәүче гражданның 5 кешедән ким булмаган составта жыелыш, гражданның конференциясе (делегатлар жыелышы) оештыру буенча инициатив төркем (алга таба инициатив төркем) төзиләр.

Инициатив төркем Көчөк авыл жирлегенә Советына, Көчөк авыл жирлегенә администрациясенә үзенең төзелүе, аның әгъзаларының составы һәм яшәү урыны, территориаль ижтимагый үзидарә оештырыла торган Көчөк авыл жирлегенә территориясендә яшәүче гражданның жыеннарын үткәрү датасы, вакыты һәм урыны һәм территориаль ижтимагый үзидарә оештыру максатларында гражданның конференциясе (делегатлар жыены) делегатларын сайлау буенча жыеннар турында хәбәр итә.

Өлеге жыелышлар уздырылганчы 5 көннән дә соңга калмыйча инициатив төркем Тиешле территориядә яшәүче гражданның жыелышлар уздырылачак дата, вакыт һәм урын һәм аларны тикшерүгә чыгарыла торган мәсьәләләр турында хәбәр итә.

Инициатив төркем һәр жыелышта кичәшмә тавышы хокукы белән Көчөк авыл жирлегенә жирле үзидарә органнары вәкилләренәң булу мөмкинлеген тәэмин итә.

6.3. Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча гражданның жыелышын яки конференциясен (делегатлар жыелышын) үткәрү турында карар төзелә торган ижтимагый үзидарә территориясендә яшәүчеләренәң санына бәйле рәвештә кабул ителә. Күрсәтелгән территориядә яшәүче халык саны 300 кешедән кимрәк булганда, гражданның жыелышы, 300дән артык кеше гражданның конференциясе (делегатлар жыелышы) үткәрелә.

6.4. Төзелә торган территориаль ижтимагый үзидарә территориясендә яшәүчеләренәң саны булганда гражданның конференциясенә (делегатлар жыелышына) делегатлар сайлау буенча вәкиллек нормасы:

6.5. Аз катлы шәхси төзелеш территориясендә территориаль ижтимагый үзидарә төзелгән очракта, гражданның конференциясенә (делегатлар жыелышына) делегатлар сайлау буенча вәкиллек нормасы 10дан да ким булмаган һәм 30дан да артык булмаган йорт хужалыгыннан 1 делегат тәшкил итәргә тиеш.

- 300 дән 2000 кешегә кадәр - 20 гражданның 1 делегат;
- 2000 дән 3000 кешегә кадәр - 30 гражданның 1 делегат;

- 3000 дән 5000 кешегә кадәр - 50 гражданнан 1 делегат;
 - 5000дән артык кеше - 100 гражданнан 1 делегат.
- (вакиллек нормасы үзгәрергә мөмкин)*

Статья 7. Гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) делегатларын сайлау тәртибе

7.1. Территориаль ижтимагый үзидарә булдыру максатларында гражданнарның конференция делегатларын (делегатлар жыелышын) сайлау өчен инициатив төркем, чикләрендә территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә куела торган Крындино авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданнар жыелышларын оештыра һәм үткәрә. Жыелышта жыелыш уздырылган көнгә 16 яшькә житкән гражданнар катнашырга хокуклы.

7.2. Территориаль ижтимагый үзидарә булдыру максатларында гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) делегатларын сайлау буенча һәр жыелышта жыелыш секретаре беркетмә алып бара, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- Жыелышта катнашучыларны теркәүне уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- Жыелышны уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- Жыелыш председателенең һәм секретаренең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме;
- Жыелышта катнашкан гражданнарның гомуми саны;
- Жыелышның көн тәртибе;
- жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү нәтижеләре;
- Жыелышта кабул ителгән карарлар.

Беркетмәгә жыелыш рәисе һәм секретаре имза сала.

Жыелыш беркетмәсенә гражданнар конференциясе делегатларын (делегатлар жыелышын) сайлау буенча жыелышта катнашкан территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә куела торган территория чикләрендә яшәүче гражданнар исемлеге кушымта итеп бирелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- жыелышның датасы, вакыты һәм урыны;
- жыелышта катнашучыларның фамилиясе, исеме һәм ата исеме;
- паспортта яки граждан паспортын алыштыручы документта күрсәтелгән яшәү урыны адресы;
- паспорт сериясе һәм номеры яки граждан паспортын алыштыручы документ;
- имза кертелгән көн;
- гражданның имзасы.

Күрсәтелгән гражданнар исемлеге жыелыш рәисе һәм секретаре имзалары белән раслана.

Жыелыш протоколына шулай ук булдырыла торган территориаль ижтимагый үзидарә чикләренең адреслы тасвирламасы, урамнар (тыкрыклар), йорт номерлары, подъезд номерлары һәм (яки) территориаль ижтимагый үзидарә төзелә торган территория чикләре күрсәтелгән план-схема кушыла.

7.3. Гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) делегаты сайланган очракта, күрсәтелгән протокол һәм исемлек сайланган делегат аша инициатив төркемгә тапшырыла.

7.4. Территориаль ижтимагый үзидарэ оештыру максатларында инициатив төркем Көчек авыл жирлегенең жирле үзидарэ органнарына жыелыш, гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) үткәрүдә, жыелыш, гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) үткәрү өчен биналар бирүдә, күрсәтелгән гамәлләрне үткәрү вакыты һәм урыны турында халыкка мәгълүмат бирүдә ярдәм итүне сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

7.5. Гражданнар конференциясе (гражданнар жыелышы) делегатларын сайлау буенча жыелышлар үткәрү, жыелышлар, конференцияләр үткәрү чыгымнары

7.6. гражданнарны (делегатлар жыенын) территориаль ижтимагый үзидарэ оештыру, документлар эзерләү һәм тарату, территориаль ижтимагый үзидарэ уставын теркәү максатларында инициатив төркем әгъзалары йөртә.

7.7. Документларны эзерләү һәм тарату, юридик зат оештырып территориаль ижтимагый үзидарэ уставын теркәү буенча инициатив төркем әгъзаларының чыгымнары Көчек авыл жирлеге хакимиятенең резерв фонды акчалары хисабына коммерцияле булмаган оешмаларга бер тапкыр бирелә торган финанс ярдәме күрсәтүгә акча сарыф итү юнәлеше буенча компенсацияләнергә мөмкин.

Статья 8. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнарын булдыру максатларында жыелыш, гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) үткәрү тәртибе

8.1. Әгәр территориаль ижтимагый үзидарэ оештырыла торган территориядә яшәүче барлык халыкны тәкъдим итүче делегатлар территориаль ижтимагый үзидарэ оештырыла торган территориядә жыелышлар үткәрү нәтижәләре буенча сайланса, инициатив төркем территориаль ижтимагый үзидарэ оештыру буенча жыелыш үткәрү турында Карар кабул итә, гражданнар конференциясен (делегатлар жыелышын) үткәрү датасын һәм вакытын билгели һәм бу-МО Советы, Көчек авыл жирлеге администрациясе. Бер үк вакытта Көчек авыл жирлегенең жирле үзидарэ органнарына гражданнар конференциясенә көн тәртибе проекты (делегатлар жыелышы), территориаль ижтимагый үзидарэ оештырыла торган территориядә яшәүче гражданнар жыеннарын үткәрү, Гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) делегатларын сайлау буенча жыелма мәгълүматлар тапшырыла.

8.2. Әгәр әлеге Нигезләмәгә ярашлы рәвештә территориаль ижтимагый үзидарэ оештыру максатларында территориаль ижтимагый үзидарэ оештырыла торган территориядә яшәүче гражданнар жыелышы, конференциясе (делегатлар жыелышы) үткәрелергә мөмкин булса, территориаль ижтимагый үзидарэ оештыру максатларында жыелышны, гражданнар конференциясен (делегатлар жыелышын) оештыру буенча инициатив төркем жыелышны, гражданнар конференциясен (делегатлар жыелышын) үткәрү вакытын һәм урынын билгели һәм бу хакта хәбәр итә МО Советы, Көчек авыл жирлеге администрациясе. Бер үк вакытта Көчек авыл жирлегенең жирле үзидарэ органнарына гражданнар жыелышының яки конференциясенә (делегатлар жыелышының) көн тәртибе проекты тәкъдим ителә. Гражданнар жыелышында яки конференциясендә (делегатлар жыелышында) күрсәтелгән органнар вәкилләренең булуы мөмкинлеге тәмин ителергә тиеш.

8.3. Инициатив төркем гражданнар жыелышын яки конференциясен (делегатлар жыелышын) үткәрү турында Карар кабул иткән көннән алып жыелыш башланганчыга кадәр, гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) башланганчыга кадәр, инициатив төркем һәр гражданга жыелышның көн тәртибе яки гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы), фикер алышуга чыгарыла торган документлар проектлары белән,

э сайланган гражданның конференциясе (делегатлар жылышы) делегатларына алар буенча танышу мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш таләп күрсәтелгән документларның күчәрмәләрен алу мөмкинлеге.

8.4. Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча гражданның жылышы, конференциясе (делегатлар жылышы) инициатив төркем әгъзалары тарафыннан үткәрелә.

Гражданның жылышы яки конференциясе (делегатлар жылышы) башланганчы, инициатив төркем әгъзалары территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча гражданның жылышында яки конференциясендә (делегатлар жылышында) катнашкан гражданның теркәү үткәрәләр, территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча гражданның жылышында яки конференциясендә (делегатлар жылышында) катнашкан гражданның исемлеген төзиләр. Күрсәтелгән исемлекнең якынча формасы әлеге Положениюгә 1 нче кушымтада китерелә.

8.5. Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча гражданның жылышында яки конференциясендә (делегатлар жылышында) катнашкан гражданның теркәү тәмамлангач, гражданның жылышы яки конференциясе (делегатлар жылышы) рәисе һәм секретаре сайлана һәм гражданның жылышы яки конференциясе (делегатлар жылышы) көн тәртибе мәсьәләләре карала.

8.6. Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча гражданның конференциясендә (делегатлар жылышында):

- жылышны, гражданның конференциясен (делегатлар жылышын) (кворум турында) үткәрү хокукы турында;
- территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләрен билгеләү турында;
- территориаль ижтимагый үзидарә органнары структурасын билгеләү турында;
- территориаль ижтимагый үзидарә уставын кабул итү турында;
- территориаль ижтимагый үзидарә органнарын сайлау турында;
- территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә төп юнәлешләрен билгеләү турында;
- Көчәк авыл жирлегә жирле үзидарә органнарына территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен билгеләү һәм территориаль ижтимагый үзидарә уставы буенча документлар жиберү өчен жаваплы затны билгеләү турында.

Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча гражданның жылышы яки конференциясе (делегатлар жылышы) протоколының үрнәк бланкы әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымтада китерелгән.

Статья 9. Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча жылыш, гражданның конференциясе (делегатлар жылышы) үткәрү хокукы

Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча гражданның жылышы, конференциясе (делегатлар жылышы), әгәр аларда территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру күздә тотылган территориядә 16 яшькә житкән халыкның кимендә өчтән бер өлеше яки әлеге территориядә яшәүчеләрнең кимендә өчтән бер өлешен тәкъдим итүче жылышларда сайланган делегатларның өчтән бер өлеше катнашкан булса, хокуклы дип санала.

Территориаль ижтимагый үзидарэне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы, конференциясе (делегатлар жыелышы) хокуклы дип санала, әгәр аларда жыелышта сайланган делегатларның кимендә өчтән ике өлеше катнашкан булса, алар тиешле территориядә 16 яшкә житкән халыкның кимендә өчтән бер өлешен тәкъдим итә.

Статья 10. Территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыру күздә тотылган территория чикләрен билгеләү

10.1. Территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыру күздә тотылган территория чикләрен Көчек авыл жирлеге Советы билгели.

10.2. Территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыру күздә тотылган территория чикләрен билгеләү өчен Көчек авыл жирлеге советына түбәндәге документлар жиберелә:

- территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыру күздә тотылган территория чикләрен билгеләү турында белдерү;

- оештырыла торган территориаль ижтимагый үзидарэ чикләренең адреслы тасвирламасы, урамнар (тыкрыклар), йорт номерлары, подъезд номерлары һәм (яки) тиешле муниципаль берәмлек администрациясе белән килешенгән территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыруны күздә тоткан территория чикләрен күрсәтүче план-схема;

- территориаль ижтимагый үзидарэ оештыру буенча гражданнар жыелышы яки конференциясе (делегатлар жыелышы) протоколының күчермәсе.

10.1. Көчек авыл жирлеге Советы документлар алынган көннән алып бер ай эчендә территориаль ижтимагый үзидарэ гамәлгә ашырыла торган территория чикләрен билгеләү турында Карар кабул итә яки мондый чикләрен билгеләүдән баш тарта.

Территориаль ижтимагый үзидарэ гамәлгә ашырыла торган территория чикләрен билгеләү буенча документларны Көчек авыл жирлеге Советына жиберү өчен җаваплы зат күрсәтелгән мәсьәләне караганда Көчек авыл жирлеге Советы утырышында катнашырга һәм Көчек авыл жирлеге Советы Рәисе тарафыннан имзаланганнан соң 7 көн эчендә Көчек авыл жирлеге Советы карарының расланган күчермәсен алырга хокуклы.

Көчек авыл жирлеге советының территориаль ижтимагый үзидарэ гамәлгә ашырыла торган территория чикләрен билгеләү турындагы карары рәсми рәвештә басылып чыккач үз көченә керә.

10.2. Территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыру күздә тотылган территория чикләрен билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып түбәндәге шартлар булырга мөмкин:

1. территориаль ижтимагый үзидарэ оештыру буенча гражданнар жыенын, конференциясен (делегатлар жыенын) үткәргәндә рөхсәт ителгән хокук бозулар;

2. территориаль ижтимагый үзидарэ гамәлгә ашырылачак территория чикләрен башка территориаль ижтимагый үзидарэ гамәлгә ашырыла торган чикләргә белән кисү;

3. территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыру күздә тотылган территория чикләренең Көчек авыл жирлеге территориясеннән чыгуы.

Статья 11. ерриториаль ижтимагый үзидарэ уставы

11.1. Территориаль ижтимагый үзидарэ уставы территориаль ижтимагый үзидарэнең төп оештыру документы булып тора, ул гражданнарның үз инициативаларын

гамәлгә ашыру буенча оештыру-идарә итү функцияләрен, шулай ук гражданнарның жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итүдә катнашуын тәэмин итә.

Территориаль ижтимагый үзидарә уставы Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының «Көчек авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставына, әлеге Нигезләмәгә туры килергә тиеш.

Территориаль ижтимагый үзидарә уставы гражданнар жыелышында яки конференциясендә (делегатлар жыелышында) жыелышта яки гражданнар конференциясендә (делегатлар жыелышында) катнашучыларның өчтән ике өлеше тарафыннан кабул ителә.

11.2. Территориаль ижтимагый үзидарә уставында билгеләнә:

- ул гамәлгә ашырыла торган территория;
- территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә максатлары, бурычлары, формалары һәм төп юнәлешләре;
- территориаль ижтимагый үзидарә органнарын формалаштыру, вәкаләтләрен, хокукларын һәм бурычларын туктату тәртибе, вәкаләтләре срогы;
- карар кабул итү тәртибе;
- милекне сатып алу тәртибе, шулай ук күрсәтелгән милекне һәм финанс чараларын куллану һәм куллану тәртибе;
- территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату тәртибе.

11.3. «Көчек авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә муниципаль хокукый актлары территориаль ижтимагый үзидарә уставына өстәмә таләпләр билгели алмый.

11.4. Территориаль ижтимагый үзидарә аның уставына ярашлы рәвештә юридик зат булырга мөмкин һәм коммерцияле булмаган оешманың оештыру-хокукый формасында дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

Статья 12. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү

12.1. Юридик зат оештырылмаган территориаль ижтимагый үзидарә:

12.1.1. Юридик зат оештырылмаган территориаль ижтимагый үзидарә тиешле муниципаль берәмлек администрациясендә территориаль ижтимагый үзидарә уставы теркәлгәннән соң оештырылган дип санала.

12.1.2. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү өчен тиешле муниципаль берәмлек администрациясенә:

- о территориаль ижтимагый үзидарә Уставының ике экземплярлары;
- Көчек авыл жирлегә Советының территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләрен билгеләүче карары;
- о территориаль ижтимагый үзидарә оештыру буенча гражданнар жыелышы яки конференциясе (делегатлар жыелышы) протоколы.

12.1.3. Югарыда күрсәтелгән документларны тапшырганнан соң 1 ай эчендә тиешле муниципаль берәмлек администрациясе территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү яки теркәлүдән баш тарту турында Карар кабул итә, бу хакта карар кабул ителгән көннән алып 5 көн эчендә Көчек авыл жирлегә Советы хәбәр итә.

12.1.4. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәүдән баш тарту:

- теркәлү өчен кирәкле барлык документларны тапшырмау турында;
- гамәлдәге законнарға каршылыктар.

12.1.5. Территориаль ижтимагый үзидарэ Уставының теркэлгән экземпляры яки аны теркәүдән язмача Мотивацияле баш тарту тиешле карар кабул ителгәннән соң 5 көн эчендә җаваплы вәкил аша территориаль ижтимагый үзидарэ органнарына җибәрелә.

12.1.6 муниципаль берәмлекләр хакимиятләре территориаль ижтимагый үзидарэ уставларын теркәүне, шул исәптән юридик зат булдыруны да исәпкә ала.

12.1.7. Территориаль ижтимагый үзидарэ уставына кертелгән үзгәрешләр мәҗбүри теркәлгәнә тиеш.

12.1. Юридик зат оешкан территориаль ижтимагый үзидарэ гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә коммерцияле булмаган оешманың оештыру-хокукый формасында дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

III бүлек. ТЕРРИТОРИАЛЬ ИЖТИМАГЫЙ ҮЗИДАРЭ ЭШЧӘНЛЕГЕНЕҢ ОЕШТЫРУ НИГЕЗЛӘРЕ

Статья 13. Жыелышлар, гражданнар конференцияләре (делегатлар жыелышы)

13.1. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру максатыннан Көчек авыл җирлеге территориясендә жыеннар, гражданнар конференцияләре (делегатлар жыеннары) үткәрелә.

13.2. Жыелыш, гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) 16 яшькә җиткән һәм тиешле территориядә яшәүче гражданнарның кимендә 10 проценты инициативасы буенча, Совет (Көчек авыл җирлеге, Көчек авыл җирлеге башлыгы, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарэ уставында каралган очракларда чакырылырга мөмкин.

13.3. Көчек авыл җирлеге Советы яки Башлыгы инициативасы буенча үткәрелә торган гражданнар жыелышы (делегатлар жыелышы) Көчек авыл җирлеге советы яки Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Халык инициативасы буенча үткәрелә торган жыен, гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) территориаль ижтимагый үзидарэ уставына ярашлы рәвештә территориаль ижтимагый үзидарәнең башкарма органы тарафыннан билгеләнә.

13.4. Көчек авыл җирлеге территориясендә территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру максатларында гражданнар жыенын яки конференциясен (делегатлар жыенын) билгеләү һәм үткәрү тәртибе территориаль ижтимагый үзидарэ уставы белән билгеләнә.

Статья 14. Жыелыш вәкаләтләре, гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы)

14.1. Жыелышлар, гражданнар конференцияләре (делегатлар жыелышы) территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе законнары, территориаль ижтимагый үзидарэ уставы белән аларның компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итә.

14.2. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыручы жыелышның, гражданнар конференциясенә (делегатлар жыелышының) аерым вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- территориаль ижтимагый үзидарэ органнары структурасын билгеләү;
- территориаль ижтимагый үзидарэ уставын кабул итү, аңа үзгәрешләр кертү;
- территориаль ижтимагый үзидарэ органнарын сайлау;

- территориаль ижтимагый үзидарэ эшчэнлегенен төп юнөлешлэрен билгеләү;
- территориаль ижтимагый үзидарэнен керемнәре һәм чыгымнары сметасын һәм аның үтәлеше турында хисапны раслау;
- территориаль ижтимагый үзидарэ органнары эшчәнлеге турындагы хисапларны карау һәм раслау.

Статья 15. Жыелышны, гражданнар конференциясен (делегатлар жыелышын) эзерләү һәм үткөрү тәртибе

15.1. Жыелышны, Тиешле территориядә яшәүче гражданнар инициативасы буенча чакырыла торган гражданнар конференциясен (делегатлар жыелышын), Көчек авыл жирлеге советын һәм башлыгын эзерләүне һәм үткөрүне территориаль ижтимагый үзидарэнен тиешле органнары, Көчек авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары тәмин итә.

Гражданнар жыелышын яки конференциясен (делегатлар жыелышын) үткөрү вакыты һәм урыны һәм гражданнар жыелышының яки конференциясенен (делегатлар жыелышын) көн тәртибенә кертелгән мәсьәләләр турында халыкка массакүләм мәгълүмат чаралары (басма матбугатта һәм (яки) жирле радио, телевизион канал аша Хәбәр итү рәвешендә), махсус билгеләнгән жәмәгать урыннарында белдерүләр урнаштыру рәвешендә, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарэ уставы белән билгеләнгән тәртип.

15.2. Гражданнар жыелышын яки конференциясен (делегатлар жыелышын) алып бару өчен Президиум рәисе, секретаре һәм әгъзалары составында президиум сайлана.

15.3. Көчек авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары вәкилләре жыелышта, гражданнар конференциясендә (делегатлар жыелышында) киңәшмә тавышы хокукы белән катнашалар.

15.4. Жыелыш, территориаль ижтимагый үзидарэне гамәлгә ашыручы гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) карарлары жыелышта катнашучыларның күпчелеге тарафыннан кабул ителә, гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) протоколлар белән рәсмиләштерелә һәм 10 көн эчендә тиешле муниципаль берәмлек администрациясенә жиберелә.

Протоколда түбәндәгеләр күрсәтелә: гражданнар жыелышы яки конференциясе (делегатлар жыелышы) уздыру көне һәм урыны, Тиешле территориядә яшәүче һәм гражданнар жыелышында яки конференциясендә (делегатлар жыелышында) катнашу хокукына ия булган гражданнарның гомуми саны, катнашучылар саны, президиум составы, көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегә, кабул ителгән карарлар. Протоколга гражданнар жыелышы яки конференциясе (делегатлар Жыелышы) рәисе һәм секретаре кул куя.

Статья 16. Жыелышны, гражданнар конференциясен (делегатлар жыелышын) үткөрүне финанс белән тәмин итү

16.1. Көчек авыл жирлеге Советы һәм Башлыгы инициативасы буенча үткәрелә торган жыенны, гражданнар конференциясен (делегатлар жыенын) эзерләү һәм үткөрү белән бәйлә чыгымнар Көчек авыл жирлеге бюджеты акчалары хисабына башкарыла.

16.2. Гражданнар инициативасы буенча үткәрелә торган жыелышны, гражданнар конференциясен (делегатлар жыелышын) эзерләү һәм үткөрү белән бәйлә чыгымнар гамәлдәге законнарга ярашлы рәвештә гражданнар һәм башка чыганаclar хисабына башкарыла.

Статья 17. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнары

17.1. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнары Тиешле территориядэ яшәүче гражданнар жыеннарында яки конференцияләрендә (делегатлар жыеннарында) сайлана.

17.1. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнары:

- Тиешле территориядэ яшәүче халык мәнфәгәтьләрен яклай;
- гражданнар жыеннарында һәм конференцияләрендә (делегатлар жыеннарында) кабул ителгән карарларны үтәүне тәмин итә;
- торак фондын тоту, территорияне төзекләндерү буенча хужалык эшчәнлеген, күрсәтелгән гражданнар акчалары хисабына да, шулай ук Көчек авыл жирлеге бюджеты акчаларын кулланып, территориаль ижтимагый үзидарэ органнары һәм жирле үзидарэ органнары арасында төзелгән шартнамә нигезендә дә тиешле территориядэ яшәүче гражданнарның социаль-көнкүреш ихтыяжларын канәгәтьләндерүгә юнәлдерелгән башка хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыра ала;
- Көчек авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарына әлеге органнар һәм Көчек авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарының вазифаи затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле Көчек авыл жирлеге муниципаль хокукый актлары проектларын кертергә хокуклы, аларның компетенциясенә әлеге актларны кабул итү кертелгән.

17.3. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнары структурасына гражданнар жыелышы яки конференциясе (делегатлар жыелышы) карары буенча:

- территориаль ижтимагый үзидарэ эшчәнлеге юнәлешләре буенча Даими эшләүче комиссияләр;
- территориаль ижтимагый үзидарэ эшчәнлеге юнәлешләре буенча вакытлыча эшләүче комиссияләр;
- территориаль ижтимагый үзидарэ органнарының территориаль структуралары (күпфатирлы торак йорт чикләрендә гамәлгә ашырыла торган территориаль ижтимагый үзидарәдәге өлкән подъездлар; йортлар төркеме чикләрендә гамәлгә ашырыла торган территориаль ижтимагый үзидарәдәге йорт комитетлары; төрле урамнарда яки микрорайон чикләрендә урнашкан йортлар төркеме чикләрендә гамәлгә ашырыла торган территориаль ижтимагый үзидарәдәге урам комитетлары һ. б.).

Статья 18. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнары структурасы

18.1. Территориаль ижтимагый үзидарәнең югары идарэ органы булып жыелыш, гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) тора.

18.2. Территориаль ижтимагый үзидарэ үз өстенә алган функцияләрне оештыру һәм турыдан-туры гамәлгә ашыру өчен гражданнарның жыелышына яки конференцияләренә (делегатлар жыелышына) хисап бирүче органнар сайлана: территориаль ижтимагый үзидарэ комитеты һәм территориаль ижтимагый үзидарәнең контроль-ревизия комиссиясе.

Территориаль ижтимагый үзидарэ территориясендә яшәүче халык саны 300дән кимрәк булганда, территориаль ижтимагый үзидарэ органнары урынына территориаль ижтимагый үзидарәнең вәкаләтле сайлап куелган затлары сайлана ала.

Территориаль ижтимагый үзидарэ комитетының һәм территориаль ижтимагый үзидарәнең контроль-ревизия комиссиясенә территориаль ижтимагый үзидарэ

органнары буларак башка атамасы территориаль ижтимагый үзидарэ уставы белэн билгелэнэ ала (йорт комитеты, урам комитеты, өлкән подъезд һ.б.).

18.3. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнары составын сайлау ачык тавыш бирү юлы белэн үткәрелә.

18.4. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнарының эш формасы, аларның карарлар кабул итү тәртибе территориаль ижтимагый үзидарэ тарафыннан мөстәкыйль билгелэнэ һәм аның уставында чагыла.

Статья 19. Территориаль ижтимагый үзидарэ Комитетының вәкаләтләре

19.1. Территориаль ижтимагый үзидарэ Комитетының вәкаләтләре (алга таба Комитет) территориаль ижтимагый үзидарэ уставы белэн билгелэнэ.

19.2. Территориаль ижтимагый үзидарэ уставы белэн билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә комитетның:

- территориаль ижтимагый үзидарэ мәсьәләләрен карау, сайлаучылар клубларын булдыруга һәм эшчәнлегенә, халыкның гражданлык активлыгының башка формаларын үстерүгә ярдәм итү өчен жылышлар, гражданнар конференцияләре (делегатлар жылышы) чакырырга;

- жирле үзидарэ органнарының тиешле территориядә яшәүчеләрнең мәнфәгатьләренә кагылышлы мәсьәләләр буенча утырышларында үз вәкилләре аша киңәшмә тавышы хокукы белән катнашырга;

- территориаль ижтимагый үзидарэ органнарына тапшырылган матди һәм финанс чаралары белән идарә итү;

- Тиешле территориядә төзелешне исәпкә алып, аны төзекләндерү планнарын эшләргә, жыеннар, гражданнар конференцияләре (делегатлар жыеннары) карарлары нигезендә халык һәм оешмаларның акчаларын жәлеп итәргә, жирле инициатива фондларын булдырырга;

- охалыкка хезмәт күрсәтү өчен оешмалар булдыруга ярдәм итү;

- төрле коммуналь-көнкүреш хезмәт күрсәтү объектларын һәм социаль-мәдәни билгеләнештәге объектларны төзү һәм тоту өчен юридик затларның, ижтимагый берләшмәләренә үз акчаларын һәм акчаларын килешү нигезендә берләштерү, үз жаваплылыгы астына кредитлар алу һәм үз акчаларыннан ссудалар бирү, акцияләр һәм облигацияләр сатып алу;

- үз уставына (положениесенә) ярашлы рәвештә территориаль ижтимагый үзидарэ органы хезмәткәрләренең Штатларын һәм хезмәт хақы түләү тәртибен билгеләргә һәм соңыннан аларны жылышта, гражданнар конференциясендә (делегатлар жылышында)расларга;

- территориаль ижтимагый үзидарәнең берлекләргә (ассоциацияләргә)керүе турында карарлар кабул итәргә;

- хокук саклау органнары һәм суд сораулары буенча, шулай ук гражданнар таләпләре буенча территориаль ижтимагый үзидарәнең Житәкче органы Рәисе имзасы белән мөһер белән расланган Көнкүреш характеристикаларын, торак һәм көнкүреш шартларын тикшерү актларын, теркәлү урыны буенча затларның яшәмәве турында белешмәләрне, теркәлмәгән затларның территориаль ижтимагый үзидарә территориясендә яшәве турында белешмәләрне, гаилә составы турында белешмәләрне, башка белешмәләрне тапшырырга территориаль ижтимагый үзидарәдә яшәүчеләр

турында, аларны жыю һәм тәкъдим итү Россия Федерациясенә мәғлүмат, Мәғлүмати технологияләр һәм мәғлүматны саклау турындагы законнары белән тыелмый.

- Территориаль ижтимагый үзидарәнең Житәкче органы рәисе һәм әғзалары жыелган яки тәкъдим ителгән мәғлүматларның гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәрәслеге өчен шәхси жаваплылык тоталар;

- гамәлдәге законнарға һәм әлегә Нигезләмәгә каршы килмәгән территориаль ижтимагый үзидарәнең башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыру.

19.3. Комитет Көчөк авыл жирлегә жирле үзидарә органнары белән төзелгән килешүләр нигезендә хокуклы:

- территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегә территориясендә биналарға хезмәт күрсәтү, агымдагы ремонт һәм ишегалды территорияләрен төзекләндерү буенча эшләрне оештыру һәм үткөрү (шул исәптән гражданнар көчә белән аларның ирекле ризалыгы белән), бу максатлар өчен юридик һәм физик затларны жәлеп итү;

- төзелеш һәм ремонт эшләрен, территориаль ижтимагый үзидарәнең билгеләнгән чикләре чикләрендә гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә территориаль ижтимагый үзидарә һәм башка инвесторлар акчалары хисабына башкарыла торган төзекләндерү эшләрен башкаруда заказчы булып торырга;

- о халыкның акчалары һәм хезмәт катнашуы хисабына төзелгән яки Көчөк авыл жирлегенәң жирле үзидарә органнарына тапшырылган мөлкәттән файдаланырга.

Статья 20. Комитет Рәисе

Комитет житәкчесе-гражданнарның территориаль ижтимагый үзидарә жыелышында яки конференциясендә (делегатлар жыелышында) комитет составында турыдан-туры сайланган яки күрсәтелгән вазыйфаны биләүгә конкурс нәтижеләре буенча төзелә торган контракт буенча территориаль ижтимагый үзидарә уставы белән билгеләнә торган вәкаләтләр срогы белән ялланган комитет рәисе.

Комитет рәисе Тиешле территориядә яшәүче халык мәнфәгатьләрен яклай, гражданнар жыеннарында, конференцияләрендә (гражданнар жыеннарында) кабул ителгән карарларның үтәлешен тәмин итә.

Комитет рәисе өчен контракт шартлары территориаль ижтимагый үзидарә гражданнары жыелышы яки конференциясе (делегатлар жыелышы) тарафыннан раслана.

Комитетка йөкләнгән бурычларны үтәү өчен Комитет рәисе:

1. дәүләт хакимияте органнары, Көчөк авыл жирлегә жирле үзидарә органнары, милек формасына карамастан предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар һәм гражданнар белән мөнәсәбәтләрдә территориаль ижтимагый үзидарә вәкиле;

2. комитет эшчәнлеген оештыра;

3. жыелышлар, гражданнар конференцияләре (делегатлар жыелышы) эзерләүне һәм үткөрүне оештыра, аларда кабул ителгән карарларны гамәлгә ашыруны контрольдә тотат;

4. комитет утырышларын алып бара;

5. тиешле муниципаль берәмлек администрациясенә территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегә, ведомство карамагындагы территориядәге эшләрнең торышы турында хәбәр итә;

6. территориаль ижтимагый үзидарәнең ведомство карамагындагы территориясен төзекләндерү һәм санитар тоту кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотуны тәмин итә;

7. санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнарына гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә административ протоколлар төзү максатыннан ведомство карамагындагы территориядә төзекләндерү һәм санитар тоту кагыйдәләрен бозулар турында хәбәр итә;

8. комитет әгъзаларын сайлауны оештыруны тәмин итә;

9. комитетның карарларына, утырыш протоколларына һәм башка документларына кул куя;

10. комитет йөкләмәсе буенча Көчек авыл җирлегенә җирле үзидарә органнары һәм барлык милек формасындагы башка оешмалар белән килешүләр һәм килешүләр төзи;

11. җыен, гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы), Көчек авыл җирлеге җирле үзидарә органнары тарафыннан йөкләнгән башка мәсьәләләрне хәл итә.

Территориаль ижтимагый үзидарәнәң Җитәкче органы рәисенәң шәхесен раслаучы документ булып территориаль ижтимагый үзидарә комитеты рәисе таныклыгы тора. Комитет рәисе таныклыгын рәсмиләштерү һәм исәпкә алу тәртибен Көчек авыл җирлеге администрациясе билгели.

Статья 21. Комитет рәисе һәм әгъзаларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату
Комитет рәисе һәм әгъзаларының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1. вәкаләтләрен туктату турында шәхси гариза бирү;

2. тиешле территориядән читтә даими яшәү урынына китү;

3. үлем;

4. гражданнар җыелышы яки конференциясе (делегатлар җыелышы) карарлары;

5. судның Рәисенә, комитет әгъзасына карата гаепләү карарының законлы көченә керүе;

6. Россия Федерациясенәң хезмәт турында законнарында каралган нигезләр буенча (әгәр вәкаләтләр хезмәт килешүе нигезендә гамәлгә ашырыла икән).

Яңа әгъзаларны, комитет рәисен сайлау аларның вәкаләтләре туктатылган көннән алып 1 айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

Комитет рәисе вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта Комитет рәисе урынбасары яки Комитет әгъзаларының берсе комитетның яңа Рәисе сайланганчы рәис вәкаләтләрен башкара.

Комитет рәисе вәкаләтләрен башкаручы кешегә комитет рәисенәң хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы кагыла.

Статья 22. Территориаль ижтимагый үзидарәнәң контроль-ревизия комиссиясе

22.1. Территориаль ижтимагый үзидарәнәң контроль-ревизия комиссиясе (алга таба - Комиссия) территориаль ижтимагый үзидарәнәң контроль-ревизия органы буларак комитетның финанс-хужалык эшчәнлеген контрольдә тоту һәм тикшерү өчен төзелә. Комиссия бары тик җыелышка, гражданнар конференциясенә (делегатлар җыелышына) гына хисап бирә.

22.2. Комиссия җыелыш, гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) йөкләмәсе буенча һәм үз инициативасы буенча комитетның еллык эш йомгалары буенча финанс-хужалык эшчәнлеген тикшерә, территориаль ижтимагый үзидарә Уставының үтәлешен контрольдә тотта.

Комитетның финанс-хужалык эшчәнлеген тикшерү өчен комиссия аудитор оешмаларын җәлеп итә ала.

Комиссиянең эшчәнлеген, аның хокуклары һәм бурычлары территорияль ижтимагый үзидарә уставы белән регламентташтырыла.

Комиссия әгъзалары комитет әгъзалары була алмый.

22.3. Территорияль ижтимагый үзидарәнең финанс-хужалык эшчәнлегенә Ревизия елына 1 тапкырдан да сирәгрәк үткәрелми, тикшерү һәм комиссия хисаплары нәтижәләре Тиешле территориядә яшәүче халыкка житкерелә һәм гражданнар жыелышында, конференциясендә (делегатлар жыелышында) раслана.

Статья 23. Территорияль ижтимагый үзидарә вәкаләтләре

Территорияль ижтимагый үзидарә территорияль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территориядә халыкның үз инициативаларын гамәлгә ашыру максатыннан территорияль ижтимагый үзидарә:

1. Тиешле территориядә яшәүче халык мәнфәгатьләрен яклый;

2. жыелышларда, гражданнар конференцияләрендә (делегатлар жыелышында) кабул ителгән карарларның үтәлешен тәэмин итә;

3. территорияне төзекләндерү буенча хужалык эшчәнлеген, тиешле территориядә яшәүче гражданнарның социаль-көнкүреш ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән башка хужалык эшчәнлеген, күрсәтелгән гражданнар акчалары хисабына да, шулай ук Көчек авыл жирлегенә бюджетны акчаларын кулланып, территорияль ижтимагый үзидарә органы белән Көчек авыл жирлегенә жирле үзидарә органы арасындагы килешү нигезендә дә гамәлгә ашыра ала;

4. Көчек авыл жирлегенә жирле үзидарә органнарына әлегә органнар һәм Көчек авыл жирлегенә жирле үзидарәсе вазифаи затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектларын кертергә хокуклы, аларның компетенциясенә әлегә актларны кабул итү кертелгән.

IV бүлек. ТЕРРИТОРИАЛЬ ИЖТИМАГЫЙ ҮЗИДАРӘНЕН ИЖТИСАДИ ҺӘМ ФИНАНС НИГЕЗЛӘРЕ

Статья 24. Территорияль ижтимагый үзидарә милкә

24.1. Территорияль ижтимагый үзидарә:

○ үз акчалары хисабына башка законлы нигездә барлыкка китерелгән яки сатып алынган акча һәм милкә;

○ Көчек авыл жирлегенә жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлдәге законнарға ярашлы төзелгән килешүләр нигезендә тапшырыла торган акчалар;

○ о башка кешеләр тапшырган чаралар.

24.1. Территорияль ижтимагый үзидарә акчалары территорияль ижтимагый үзидарә эшчәнлегеннән кергән акчалар, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның, гражданнарның ирекле взнослары һәм иганәләре, шулай ук башка керемнәр хисабына оештырылырга мөмкин.

Статья 25. Территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру өчен Көчек авыл жирлегенә бюджетыннан акча бүлеп бирү шартлары һәм тәртибе

25.1. Көчек авыл жирлегенә бюджетны акчалары хисабына территорияль ижтимагый үзидарә торақ урыннарын тоту, коммуналь хезмәтләр өчен түләү, ягулык алу (алга таба -

компенсация түлүүлөре) буенча үз чыгымнарын өлөшчө каплауга компенсация түлүүлөре ала ала.

25.2. Муниципаль максатчан программалар кысаларында Көчөк авыл жирлеге бюджетты акчалары хисабына территориаль ижтимагый үзидарэне гамэлгэ ашыруга ярдэм итү максатыннан территориаль ижтимагый үзидарэнең устав эшчэнлеген үтәүгэ бэйле чараларны уздыруга максатчан субсидияләр бүлеп бирелергэ мөмкин.

25.3. Территориаль ижтимагый үзидарэ Көчөк авыл жирлеге бюджетыннан акчалата средстволарны гамэлдәге законнарға ярашлы рәвештә Көчөк авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары белән төзелгән килешүләр нигезендә ала ала.

V бүлек. ТЕРРИТОРИАЛЬ ИЖТИМАГЫЙ ҮЗИДАРЭ ГАРАНТИЯЛӨРЕ

Статья 26. Территориаль ижтимагый үзидарэне гамэлгэ ашыру гарантияләре

Жыелышның, территориаль ижтимагый үзидарэ органнарының гражданныр (делегатлар жыелышы) конференцияләрененң үз вәкаләтләре чикләрендә кабул ителгән карарлары Көчөк авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары, юридик затлар һәм алар кемгә адресланган гражданныр тарафыннан бер ай эчендә мәжбүри каралырга тиеш.

Юридик затлар, милек формасына һәм оештыру-хокукий формасына карамастан, территориаль ижтимагый үзидарэ органнары белән үз чараларын килештерәләр, алар мөмкин булган нәтижәләр буенча халыкның яшәү шартларын начарлатырга яки аларның законлы мәнфәгатьләренә зыян китерергә мөмкин.

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, Көчөк авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарының һәм аларның вазыйфай затларының әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән территориаль ижтимагый үзидарэне гамэлгэ ашыру хокукын бозучы норматив хокукий актлары суд тәртибендә шикаять ителергә мөмкин.

Жыелышларда, гражданныр конференцияләрендә (делегатлар жыелышында) аларның вәкаләтләре чикләрендә кабул ителгән Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча карарларны үтәмәү административ хокук бозулар турында законнарға ярашлы рәвештә административ жаваплылыкка китерә.

Статья 27. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнарының жаваплылыгы

Территориаль ижтимагый үзидарэ органнары кабул ителгән карарларның законлылыгы һәм нигезләгә өчен жаваплы.

Территориаль ижтимагый үзидарэ органнарының халык алдында жаваплылыгы алар гамэлдәге законнарны, әлеге Нигезләмәне, территориаль ижтимагый үзидарэ уставын бозган яки тиешле территориядә яшәүчеләрненң ышанычын югалткан очракта башлана.

Статья 28. Территориаль ижтимагый үзидарэ эшчэнлеген контрольдә тоту

28.1. Территориаль ижтимагый үзидарэненң финанс эшчэнлеген контрольдә тоту бүлеп бирелгән бюджет акчаларын куллану өлөшендә муниципаль берәмлек администрациясе тарафыннан башкарыла, ул территориаль ижтимагый үзидарәләрненң Уставларын терки һәм исәпкә алып бара.

28.2. Территориаль ижтимагый үзидарэ гражданныр жыеннарында, конференцияләрендә (делегатлар жыеннарында) кабул ителгән карарларның үтәлешен контрольдә тоту Тиешле территориядә яшәүчеләр тарафыннан башкарыла.

VI бүлек. ТЕРРИТОРИАЛЬ ИЖТИМАГЫЙ ҮЗИДАРЭ ЭШЧӨНЛЕГЕН ТУКТАТУ

Статья 29. Территориаль ижтимагый үзидарэ эшчөнлеген туктату

29.1. Территориаль ижтимагый үзидарэ эшчөнлеге жыен, гражданнар конференциясе (делегатлар жыельшы) карары буенча яки суд карары буенча үзгәртеп кору яки бетерү юлы белән туктатыла.

29.2. Территориаль ижтимагый үзидарэ бетерелгәч, бюджет акчалары һәм баланста булган, бюджет акчалары хисабына сатып алынган яки Көчек авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары тарафыннан тапшырылган мөлкәт Көчек авыл жирлеге муниципаль милке составына күчә.

Кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган башка финанс чаралары һәм мөлкәт территориаль ижтимагый үзидарэ уставында каралган максатларга яисә территориаль ижтимагый үзидарәне бетерү турында гражданнар жыельшы яки конференциясе (делегатлар жыельшы) карары белән билгеләнгән максатларга, ә бәхәсле очракларда - суд карары белән билгеләнгән тәртиптә юнәлтелә.

VII бүлек. ЙОМГАКЛАУ НИГЕЗЛӘМӘЛӘРЕ

Статья 30. Хәзерге позициягә үзгәрешләр кертү

Әлеге Нигезләмәгә үзгәрешләр Көчек авыл жирлеге Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә кертелә.